

Westerschelde Ferry B.V. Beleidsplan 2024

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Profiel en kerncijfers	2
3. Inleiding	3
4. Ontwikkelingen	4
5. Prognose passagiers	6
6. Dienstregeling.....	7
7. Tarieven.....	10
8. Financiën	12
9. Investerings	17
10. Meerjarenraming	18
11. Risicoparagraaf	19

2. Profiel en kerncijfers

Nadat in 2014 Veolia had aangegeven dat zij de exploitatie van de veerdienst wilde stopzetten en er vervolgens bij een openbare aanbesteding geen inschrijvingen waren, besloot de Provincie Zeeland om zelf een bedrijf op te richten om de veerdienst te exploiteren: Westerschelde Ferry BV (WSF). Vanaf 2015 voert de WSF de concessie uit in opdracht van de Provincie Zeeland. De provincie Zeeland is 100% eigenaar van de WSF. De huidige concessie loopt tot en met 31 december 2027.

De WSF verbindt mensen en bestemmingen, logistiek en sociaal, met een unieke ervaring op één van de drukste vaarroutes ter wereld. Dagelijks zorgt het team van vakbekwame, professionele medewerkers, met aandacht en service, voor een veilige, zorgeloze en plezierige reis. Westerschelde Ferry levert een toegevoegde waarde aan stakeholders en partners door bij te dragen aan een goede bereikbaarheid, mobiliteit, leefbaarheid en economie.

	2020	2021	2022	2023*	2024*
Passagiers per jaar	369.595	468.216	576.378	560.000	595.000
Passages per dag (gem.)	1.010	1.283	1.579	1.53	1.626
Opbrengsten (x € 1 mln.)	1,2	1,7	2,2	2,4	2,6
Gem. opbrengst per passage (x € 1)	3,35	3,69	3,78	4,01	4,41
Netto resultaat (x € 1 mln.)	-0,5	0,3	-0,5	-0,4	0,4
Bezetting (fte.)	43,8	41,5	40,9	42,6	44,6
Ziekteverzuim (%)	12,4	8,8	10,0	6,0	3,0

*verwacht / begroot

3. Inleiding

De Westerschelde Ferry (WSF) is als logistieke en sociale verbinder al bijna 200 jaar sterk verbonden met de regio. De WSF jaagt initiatieven aan die bijdragen aan een unieke, verrassende totaalbeleving met een aantrekkelijk jaarprogramma in de omgeving. Vanuit de unieke, centrale positie zorgt de WSF niet alleen aan wal, maar ook aan boord voor een unieke beleving die aansluit op het toeristisch toproduct. Met een betekenisvolle totaalbeleving die de harten van steeds meer toeristen verovert, rekent de WSF jaarlijks op meer en vaker terugkerende gasten aan boord van de Westerschelde Ferry.

2024 zal voor de WSF vooral in het teken staan van het vervangen van de huidige schepen. Nadat in 2023 een onderzoek naar emissie-loze schepen is afgerond is in het najaar in Provinciale Staten het onderzoeksvoorstel overgenomen. In 2024 zal dit uitgewerkt moeten worden tot een concreet investeringsvoorstel. Deze verandering past uitstekend in de duurzaamheidsdoelstelling van de WSF en biedt daarnaast voor vast klanten en toeristen ontzettend veel mogelijkheden. Het voorstel zal ook van grote invloed zijn op de herinrichting van de terminals met als onderdeel daarvan een upgrade voor de toegangspoorten.

Eind 2021 heeft de directie van de WSF haar ambities voor de komende jaren verwoord in een bedrijfsstrategie. Naast duurzaamheid gaat het om drie speerpunten: de werknemers van de WSF, de klanten en de overtocht als onderdeel van een dagje uit. Deze visie is de afgelopen jaren de leidraad geweest voor de verschillende keuzes die er zijn gemaakt. De visie wordt inmiddels door het personeel herkend en omarmd terwijl ook de buitenwereld deze visie steeds beter gaat herkennen en gaat ondersteunen. Met het verder realiseren van de visie ontstaat er een bedrijf dat klaar is voor de toekomst. De toekomst waarin de WSF een heel andere rol op het gebied van vervoer en toerisme gaat spelen dan vandaag!

De afgelopen jaren is al veel ingezet op communicatie. In 2024 zal de formatie van de afdeling worden uitgebreid waarbij de focus komt te liggen op verdere groei (met toeristen en de lokale bevolking) in het voor- en naseizoen. In de begroting is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 595.000 passagiers maar de ambitie ligt aanzienlijk hoger. Door meer gasten te verleiden om de overtocht met de Westerschelde Ferry te maken laten we zien dat we veel meer zijn dan een openbaar vervoerdienst. We zijn steeds meer een toeristische trekpleister en een attractie. Samen met onze huidige en nieuwe partners zorgen we zo voor een unieke, verrassende totaalbeleving.

Het Rijk heeft eind 2023 landelijk structureel € 3,2 mln. beschikbaar gesteld voor het instandhouden van het Openbaar Vervoer en ter compensatie van de inflatie. Dat betekent dat de tarieven van de WSF in 2024 niet worden verhoogd. De bijdrage (€ 334.000) is in de begroting opgenomen als een verhoging van de exploitatiebijdrage. Daarnaast wordt het minimaal aantal afvaarten van de concessie (13.810) vanaf 2024 verhoogd tot 14.514. De exploitatiebijdrage wordt hier op aangepast met € 199.803. De onrust in de wereld en daarmee ook op de energiemarkten heeft nog steeds grote invloed op de brandstofkosten en dus op de exploitatie van de WSF. De brandstofkosten in de (meerjaren)begroting zijn gebaseerd op de inkooprijzen van begin oktober '23. In 2024 wordt een resultaat verwacht van € 386.752.

Wiljan Vloet
Leo Wolterman

Directie Westerschelde Ferry B.V.

4. Ontwikkelingen

4.1 Personeel

De WSF is zich aan het ontwikkelen tot een professioneel bedrijf. Dat betekent dat dat niet alleen de techniek bepalend is voor de bedrijfsvoering maar ook de menskant voldoende aandacht krijgt. In 2023 is daarom de organisatiestructuur aangepast waarbij één functionaris verantwoordelijk is geworden voor de hele nautische bemanning. Daarnaast wordt er bij verloop van personeel steeds gekeken of nieuwe medewerkers in staat om service en professionele dienstverlening aan de gasten aan te bieden.

De cultuurverandering die is ingezet is nodig om ook in de toekomst service op een hoog niveau te kunnen aanbieden. De WSF groeit naar een organisatie waarin de mens centraal staat en in zijn of haar kracht wordt gezet. Door meer aandacht, verantwoordelijkheid en betrokkenheid te bieden, ontstaat het gevoel en vertrouwen dat naar hen wordt geluisterd en iedereen ertoe doet. Vanaf 2024 heeft de WSF een eigen HR Manager die dit proces verder moet versnellen en professionaliseren.

Voor de medewerkers wil de WSF een aantrekkelijke werkgever zijn. We vinden het belangrijk dat onze mensen met plezier naar het werk gaan. We streven naar de beste mensen op de juiste plek en we zijn erop gespitst om onze beste mensen te behouden. In 2024 richten we ons specifiek op werkgeluk en duurzame inzetbaarheid. We investeren bewust in de persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en loyaliteit van onze medewerkers. De gasten van de WSF moeten een hoogwaardige service en professionele dienstverlening beleven dankzij de inzet en aandacht van enthousiaste en geschoolde medewerkers. Dit vraagt om een proactieve organisatie met excellent gastheerschap. WSF-medewerkers hebben oprechte interesse en oog voor wat de gasten vragen en nodig hebben. Hierdoor voelen onze gasten zich welkom, raken we hen in het hart en creëren we fans met blijvende positieve herinneringen.

In de afgelopen jaren is er volop discussie geweest over de eisen die gesteld worden aan de bemanning. Op Europees en landelijk niveau gelden er minimumeisen maar binnen het samenwerkingsverband van 'Zoute Veerdiensten' worden daarbovenop extra eisen gesteld. Dat heeft invloed het aantrekken van nieuw nautisch personeel. Gezien de beperkte omvang van de WSF, de afwijkende schepen en het sterk afwijkende vaargebied is het de vraag of de WSF zich ook in de toekomst prettig voelt bij dit samenwerkingsverband. Met een eventuele verandering die in 2024 gestalte zal moeten krijgen zal uiteraard de veiligheid van de passagiers minimaal op hetzelfde hoge niveau dienen te blijven.

4.2 Toekomst WSF

In opdracht van de Provincie Zeeland is in 2023 door een samenwerkingsverband van vier adviesbureaus, Flying Fish, C-Job, MuConsult en Panteia, een breed onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid om de veerverbinding Vlissingen – Breskens na 2027 volledig Zero-Emissie (ZE) uit te voeren door de huidige twee swath-schepen te vervangen. Om zo efficiënt mogelijk in te spelen op de vervoersvraag adviseert het adviesbureau een gemengde vloot van drie kleine, snelle schepen en één groot schip, alle accu-elektrisch. De nieuwe gemengde vloot biedt hierdoor een grote flexibiliteit in het bepalen van een dienstregeling. Daarnaast levert de voorgestelde vloot een energiebesparing op van 75% en een emissiereductie van 100% ten opzichte van de huidige situatie.

Het rapport is op 8 september 2023 besproken in Provinciale Staten en wordt nu verder opgepakt onder regie van de Provincie Zeeland. Het traject kent de volgende vervolgstappen:

- Er moet worden onderzocht welke aanpassingen er nodig zijn aan de walinfrastructuur;
- Er moet worden onderzocht welke aanlandvoorzieningen er nodig zijn en waar en of uitbreiding mogelijk is;
- Er moet een besluit genomen worden over de samenstelling van de vloot. Het toenemende aantal fietsen dient hier nadrukkelijk in betrokken te worden;

- Er moet een besluit genomen worden over de inzetbaarheid van de schepen;

Als het voorgaande inzichtelijk is, kan door de Provincie Zeeland worden overgegaan tot het aanbesteden van de verschillende onderdelen (de ontwikkeling en bouw van de schepen, de aanpassingen aan de steigers en de aanleg van laadinfrastructuur).

4.3 Herinrichting terminals

De huidige indeling in de terminals met een kassa en gescheiden poorten voor fietsers en voetgangers is niet meer van deze tijd. Als in de toekomst met verschillende soorten schepen wordt gevaren in een hogere frequentie en met mogelijk een differentiatie in prijs zullen er tijdig aanpassingen moeten worden voorbereid. Dan gaat het met name om twee dingen: de kassa's verplaatsen naar een plaats buiten de terminals en het vervangen (en uitbreiden) van de huidige poortjes.

In 2022 zijn de kassasystemen vervangen maar de toegangspoortjes zijn inmiddels ver over het eind van de levensduur. De onzekerheid over de realisatie van een kiosk (op het plein) of een andere plek waar een centrale service- & ticketbalie, informatievoorziening over de verschillende vervoersmogelijkheden en de lokale activiteiten en eventueel openbare toiletten kunnen worden gerealiseerd blijft voortduren. De WSF zal zich dan ook tot het uiterste inspannen om dit in 2024 te realiseren.

De WSF zal waar nodig samen met haar mobiliteitspartners NS, Connexxion en verschillende lokale ondernemers optrekken. Omdat een inschatting van de totale kosten eigenlijk niet mogelijk is, is alleen een investering voor de vervanging van de poorten (€ 200.000 in 2024) opgenomen in de meerjarenraming.

4.4 Marketing & Communicatie

Het afgelopen decennium is de WSF er onvoldoende in geslaagd om haar positie versterken en mee te groeien met de positieve ontwikkeling van het toerisme in Zeeland. Terwijl het aantal toeristen vanaf 2012 fors steeg, bleef het aantal reizigers van de WSF gelijk. De investeringen van de afgelopen jaren in de voorzieningen en de verschillende samenwerkingsverbanden betalen zich weliswaar uit in een hogere waardering van de klanten en een gestegen 'beleving', maar niet in een toename van het aantal passagiers.

De WSF streeft in 2024 nadrukkelijk naar een grotere spreiding van haar gasten over het hele jaar. De formatie wordt speciaal met dit doel uitgebreid. Daarbij zal er in 2024 extra focus zijn op de bewoners van Walcheren en West-Zeeuws-Vlaanderen. De website en de webshop van de WSF zijn in 2022 vernieuwd en in 2024 moet de nieuwe website nog meer gaan bijdragen aan de plannen om de WSF te presenteren als onderdeel van 'een dagje uit'. Het aantal arrangementen met toeristische trekpleisters en met aansluitend openbaar vervoer zijn er al volop maar kunnen nog meer worden uitgebreid en gepromoot.

In 2028 is het 200 jaar dat er een veerdienst bestaat tussen Vlissingen en Breskens. In de aanloop naar de bijzondere jubileum zal de WSF, samen met andere partijen steeds nadrukkelijker inzetten op de historie van deze unieke verbinding.

5. Prognose passagiers

In de jaren 2016-2019 werden gemiddeld 600.000 passagiers vervoerd. Uiteraard lagen die aantallen in 2020 en 2021 aanzienlijk lager. In 2022 was er vanaf maart, na het vervallen van de Coronamaatregelen, een duidelijk herstel te zien in de passagiersaantallen. Met name de stijging van het aantal fietsen is opvallend. Als deze trend zich zo doorzet heeft dit ook gevolgen voor de nieuw te bouwen schepen.

In 2023 was het eerste kwartaal en daarna op veel momenten in de zomer koud en nat. Hierdoor bleef het aantal passagiers ver achter bij de begroting. Naar verwachting zal het aantal passagiers in 2023 uitkomen op 560.000.

In 2024 wordt er extra geïnvesteerd in marketing. In de begroting is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 595.000 passagiers maar de ambitie ligt aanzienlijk hoger.

Vanaf 2025 wordt uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 1% van het aantal passagiers.

	Passagiers	Waarvan fietsen
2016	600.314	205.798
2017	589.926	203.444
2018	622.964	231.606
2019	578.605	217.696
2020	369.595	164.108
2021	468.216	201.297
2022	576.378	263.776
2023 (verwachting)	560.000	237.456
2024 (begroting)	595.000	246.299

6. Dienstregeling

Aan de Westerschelde Ferry B.V. is tot en met 31 december 2027 een concessie verleend. In de concessie is onder andere voorgeschreven aan welke eisen de minimale dienstregeling moet voldoen (zie onderstaande tabel). Het minimum aantal afvaarten bedraagt vanaf 2024 jaarlijks 14.514 afvaarten.

Minimum afvaartfrequenties							
Laagseizoen							
Vlissingen	Breskens	1x per uur*			1x per uur (i.p.v. 22:00 geldt 21:00)		
Hoogseizoen (minimaal 11 aaneengesloten weken per jaar, elk jaar in de voor dat jaar algemeen gebruikte periode)							
Vlissingen	Breskens	1x per uur	2x per uur	1x per uur	1x per uur	2x per uur	1x per uur

*Twee extra Afvaarten tussen 16:00 en 18:00 uur, met uitzondering van de kerstvakantie.

Vanaf 2020 is het hoogseizoen (waarin gevaren wordt met twee schepen) verlengd omdat dit beter aansluit bij het behoefte van de klant. Door deze betere dienstverlening werd het aanwezige personeel bovendien efficiënter ingezet en stijgt de omzet. In 2023 is dit beleid iets aangepast met een korter hoogseizoen. Dat wordt in 2024 voortgezet. De begroting 2024 is gebaseerd op onderstaande dienstregeling met in totaal 14.840 afvaarten. Daarmee wordt boven de voorgeschreven norm gepresteerd.

Laagseizoen: 8 januari tot en met 14 april en 9 september tot en met 15 december

Afvaart Vlissingen		Afvaart Breskens	
maandag tot en met vrijdag	zaterdag, zondag en feestdagen	maandag tot en met vrijdag	zaterdag, zondag en feestdagen
5:48	-	6:18	-
6:48	-	7:18	-
7:48	7:48	8:18	8:18
8:48	8:48	9:18	9:18
9:48	9:48	10:18	10:18
10:48	10:48	11:18	11:18
11:48	11:48	12:18	12:18
12:48	12:48	13:18	13:18
13:48	13:48	14:18	14:18
14:48	14:48	15:18	15:18
15:48	15:48	16:18	16:18
16:18		16:48	
16:48	16:48	17:18	17:18
17:18		17:48	
17:48	17:48	18:18	18:18
18:48	18:48	19:18	19:18
19:48	19:48	20:18	20:18
20:48	20:48	21:18	21:18
21:48		22:18	

Hoogseizoen: 15 april tot en met 8 september

Afvaart Vlissingen		Afvaart Breskens	
maandag tot en met vrijdag	zaterdag, zondag en feestdagen	maandag tot en met vrijdag	zaterdag, zondag en feestdagen
5:48	-	6:18	-
6:48	-	7:18	-
7:48	7:48	8:18	8:18
8:48	8:48	9:18	9:18
9:48	9:48	10:18	10:18
10:18	10:18	10:48	10:48
10:48	10:48	11:18	11:18
11:18	11:18	11:48	11:48
11:48	11:48	12:18	12:18
12:18	12:18	12:48	12:48
12:48	12:48	13:18	13:18
13:18	13:18	13:48	13:48
13:48	13:48	14:18	14:18
14:18	14:18	14:48	14:48
14:48	14:48	15:18	15:18
15:18	15:18	15:48	15:48
15:48	15:48	16:18	16:18
16:18	16:18	16:48	16:48
16:48	16:48	17:18	17:18
17:18	17:18	17:48	17:48
17:48	17:48	18:18	18:18
18:48	18:48	19:18	19:18
19:48	19:48	20:18	20:18
20:48	20:48	21:18	21:18
21:48	21:48	22:18	22:18

Kerstseizoen:**1 tot en met 7 januari en 16 december tot en met 31 december**

Afvaart Vlissingen		Afvaart Breskens	
maandag tot en met vrijdag	zaterdag, zondag en feestdagen	maandag tot en met vrijdag	zaterdag, zondag en feestdagen
5:48	-	6:18	-
6:48	-	7:18	-
7:48	7:48	8:18	8:18
8:48	8:48	9:18	9:18
9:48	9:48	10:18	10:18
10:48	10:48	11:18	11:18
11:48	11:48	12:18	12:18
12:48	12:48	13:18	13:18
13:48	13:48	14:18	14:18
14:48	14:48	15:18	15:18
15:48	15:48	16:18	16:18
16:48	16:48	17:18	17:18
17:48	17:48	18:18	18:18
18:48	18:48	19:18	19:18
19:48	19:48	20:18	20:18
20:48	20:48	21:18	21:18
21:48		22:18	

7. Tarieven

Vanaf 2019 hanteert de Westerschelde Ferry B.V. een zomer- en winterdienstregeling met daarbij een zomer- en een wintertarief. De (vaste) klanten met een b-tag kunnen het hele jaar door tegen hetzelfde (voordelige) tarief reizen. De b-tag is gratis te verkrijgen. 65-plussers met een b-tag krijgen bovenop het lage tarief een korting van 30%.

De uitgangspunten voor de tarieven voor 2024 zijn:

- De tarieven voor passagiers worden in 2024 niet verhoogd ;
- De toeslag op de tarieven bij losse tickets voor een (brom)fiets wordt verhoogd tot € 1,50 voor een enkele reis;
- De korting voor een retourtickets vervalst;
- De servicekosten (€ 0,30) worden voortaan per transactie berekend en niet meer per ticket;
- De prijzen voor groepstickets in het hoog- en laagseizoen gaan variëren;
- De toeslag voor aankoop van tickets in de terminals wordt verhoogd tot € 1,00 per ticket, ten opzichte van de prijs in de webshop.

De volgende zaken blijven in 2024 hetzelfde:

- De nieuwe tarieven worden afgerond op een veelvoud van vijf cent;
- De opslag laagseizoen / hoogseizoen blijft 40%;
- Klanten met een b-tag maandabonnement voetganger kunnen in 2024 ook (incidenteel) met een (brom)fiets over. Het tarief van € 1,10 per (brom)fiets voor een enkele reis is hier van toepassing en wordt maandelijks en achteraf automatisch met het abonnement verrekend;
- De prijs voor de reservering van een afvaart blijft € 0,50 per reservering;
- Voor b-taggebruikers geldt een leeftijds korting van 30% voor reizigers ouder dan 65 jaar.

Verplicht reserveren van een afvaart wordt ook in 2024, met uitzondering van extra afvaarten tijdens evenementen, niet ingevoerd. De huidige werkwijze een (dag)e-ticket kopen of een e-ticket kopen in combinatie met een reservering voor een bepaalde afvaart blijft gehandhaafd.

De (online) tarieven voor 2024 zijn als volgt:

B-tag	2023		2024	
	voetganger	(brom)-fietser	voetganger	(brom)-fietser
Losse overtocht	3,05	4,15	3,05	4,15
Losse overtocht met leeftijds korting*	2,15	3,25	2,15	3,25
Maandabonnement	77,80	104,30	77,80	104,30
Maandabonnement met leeftijds korting	53,30	78,45	53,30	78,45
Maandabonnement Zeeuwse scholier**	14,15	27,40	14,15	27,40
Maandabonnement Student**	gratis	26,60	Gratis	26,60

* *Leeftijds korting voor reizigers van 4 t/m 11 jaar en 65+.*

** *Op het einde van het studiejaar en in de door DUO vastgestelde zomerperiode wordt het omgezet in het product "b-tag met losse overtocht(en)"*

Losse (e-)tickets	2023		2024	
	voetganger	(brom)-fietser	voetganger	(brom)-fietser
Laagseizoen (uursdienst):				
Losse overtocht	3,70	4,80	3,70	5,20
Losse overtocht met leeftijdskorting**	2,60	3,70	2,60	4,10
Retour	6,70	8,90	7,40	10,40
Retour met leeftijdskorting**	4,70	6,90	4,70	7,70
Zomerseizoen (halfuur dienst):				
Losse overtocht	5,20	6,30	5,20	6,70
Losse overtocht met leeftijdskorting**	3,65	4,75	3,65	5,15
Retour	9,35	11,55	10,40	13,40
Retour met leeftijdskorting**	6,55	8,75	7,30	10,30

* Getoonde prijzen zijn die van online tickets excl. servicekosten

** Leeftijdskorting voor reizigers van 4 t/m 11 jaar

Groepen (vanaf 10 personen)	2023		2024	
	voetganger	(brom)-fietser	voetganger	(brom)-fietser
Laagseizoen (uursdienst):				
Losse overtocht*	3,05	4,15	3,05	4,55
Zomerseizoen (halfuur dienst):				
Losse overtocht *	-	-	4,30	5,80

* Uitsluitend verkrijgbaar in de webshop

8. Financiën

8.1. Winst- en verliesrekening 2024

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Omzet	1.729.958	2.179.914	2.448.841	2.621.430
Exploitatiebijdrage Provincie Zeeland	3.623.578	3.743.704	3.818.578	4.453.753
Beschikbaarheidsvergoeding / TVL	186.913	-29.050	-	-
Overige opbrengsten	2.256.805	2.286.196	2.302.659	2.311.226
Totaal Bedrijfsopbrengsten	7.797.254	8.180.765	8.570.078	9.386.409
Personeelskosten	2.946.519	3.189.592	3.393.403	3.466.224
Afschrijvingen	80.017	54.433	55.906	78.473
Kosten schepen	3.437.559	3.783.092	3.921.502	3.925.231
Huisvestingskosten	734.847	727.299	738.605	747.766
Overige bedrijfskosten	901.162	915.920	836.035	747.411
Totaal bedrijfslasten	8.100.104	8.670.336	8.945.450	8.965.107
Bedrijfsresultaat	-302.850	-489.571	-374.372	421.302
Financieel resultaat	-25.761	-45.750	-35.284	-34.550
Resultaat voor belastingen	-328.611	-535.321	-410.656	386.752
Belastingen	-	-	-	-
Resultaat na belastingen	-328.611	-535.321	-410.656	386.752

Algemeen

In 2022 is een stelselwijziging doorgevoerd voor wat betreft de onderhoudskosten. Deze wijziging heeft ook invloed op het resultaat van 2024 omdat niet langer de werkelijke onderhoudskosten in de resultatenrekening worden verantwoord maar de dotatie van de reserve. Ten opzichte van eerdere ramingen (in de begroting van 2023) heeft dit in 2024 een positief effect van € 0,4 miljoen op het begrote resultaat over 2024.

Omzet

De tarieven voor passagiers worden in 2024 niet verhoogd. De lagere omzet wordt gecompenseerd door een hogere exploitatiebijdrage van de concessieverlener (Provincie Zeeland). De omzet in 2024 is al volgt te specificeren:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Opbrengsten losse (e-)ticketverkoop	1.544.299	1.940.581	2.171.347	2.376.323
Opbrengsten b-tag abonnementen	159.134	215.294	248.876	245.106
Bijdrage Provincie Zeeland: scholieren abonnementen	26.524	24.038	28.618	-
	1.729.958	2.179.914	2.448.841	2.621.430

De omzet is gebaseerd op de te verwachten aantallen passagiers uit hoofdstuk 5 en de tarieven uit hoofdstuk 7.

Exploitatiebijdrage

Zoals overeengekomen in de concessieovereenkomst ontvangt de WSF een exploitatievergoeding van de Provincie Zeeland. Deze exploitatiebijdrage wordt jaarlijks verhoogd met 2%.

Vanaf 2024 wordt de exploitatiebijdrage verhoogd (met € 199.803) omdat het minimaal aantal afvaarten uit de concessie (13.810) wordt verhoogd naar jaarlijks minimaal 14.514 afvaarten.

Het Rijk heeft landelijk structureel € 3,2 mln. beschikbaar gesteld voor het instandhouden van het Openbaar Vervoer en ter compensatie van de inflatie. Dat betekent dat de tarieven van de WSF in 2024 niet worden verhoogd. De bijdrage (€ 334.000) is in de begroting opgenomen als een verhoging van de exploitatiebijdrage.

De exploitatiebijdrage van de Provincie Zeeland in 2024 is al volgt te specificeren:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Exploitatiebijdrage	3.623.578	3.743.704	3.818.578	3.919.950
Verhoging exploitatiebijdrage (bijdrage voor stijging afvaarten)				199.803
Verhoging exploitatiebijdrage (bijdrage voor compensatie tarieven)				334.000
	3.623.578	3.743.704	3.818.578	4.453.753

Overige opbrengsten

De huurkosten van de schepen, gebouwen en aanlandingsvoorzieningen worden, conform overeenkomst, volledig gecompenseerd door de Provincie Zeeland.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overige bedrijfsopbrengsten:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Huurbijdrage Provincie Zeeland: schepen	1.596.000	1.596.000	1.596.000	1.596.000
Huurbijdrage Provincie Zeeland: gebouwen	240.176	242.517	244.942	247.391
Huurbijdrage Provincie Zeeland: aanlandingsvoorzieningen	408.847	412.935	417.065	421.236
Diverse overige opbrengsten	11.842	34.744	44.653	46.600
	2.256.805	2.286.196	2.302.659	2.311.226

Personeelskosten

In 2024 stijgt de formatie met 2,5 FTE ten opzichte van de begrote bezetting van 2023. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uitbreiding van de formatie bij de afdeling Marketing & Communicatie (0,7 fte), de uitbreiding van de nautische functies (tijdelijk 0,8 fte) en het in dienst nemen van een HR-manager (1,0 fte). Tot en met 2023 werd de functie van HR ingehuurd.

De personeelskosten zijn in onderstaande tabel gespecificeerd:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Salarissen	2.242.151	2.399.720	2.580.622	2.687.970
Sociale lasten	355.787	406.981	463.231	451.926
Pensioenlasten	348.581	382.891	349.550	326.328
	2.946.519	3.189.592	3.393.403	3.466.224

Een onderverdeling naar FTE per functiegroep voor 2024 is als volgt te specificeren:

Kapitein	7,88
Stuurman	6,95
Scheepswerktuigkundige	8,00
Matroos	7,21
Servicemedewerker	6,39
Indirect personeel	8,21

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn in onderstaande tabel gespecificeerd:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Terminals	-	-	1.975	-
Inventaris	4.884	6.495	7.722	26.003
Schepen	7.445	9.257	27.115	26.836
Transportmiddelen	2.628	-	-	-
Automatisering	57.583	30.735	15.009	24.510
Smartsale	2.664	2.664	666	-
b-tag	4.813	5.282	3.419	1.125
	80.017	54.433	55.906	78.473

Kosten schepen

Huur schepen

De beide schepen zijn eigendom van de Provincie Zeeland en worden door WSF gehuurd. De huurkosten voor beide schepen bedragen in 2024 € 1.596.000. Middels een huurbijdrage worden deze huurkosten door de Provincie Zeeland volledig gecompenseerd.

Brandstof schepen

De WSF is aangesloten bij een inkoopcoöperatie voor de aanschaf van brandstof. Het verbruik in 2024 is begroot op 105 liter per afvaart. In de begroting is rekening gehouden met het prijspeil van de brandstof in oktober 2023. 65% van de behoefte voor 2024 is vastgelegd.

Technisch onderhoud

In 2022 is een stelselwijziging doorgevoerd voor wat betreft de onderhoudskosten. Deze wijziging heeft ook invloed op het resultaat van 2024 omdat niet langer de werkelijke kosten in de resultatenrekening worden verantwoord maar de dotatie van de reserve.

Overige onderhoudskosten

Voor schade aan de schepen bestaat een niet verzekerd eigen risico van € 50.000. In de begroting is een bedrag van € 12.500 gereserveerd voor dit eigen risico.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kosten van de schepen:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Huur schepen	1.596.000	1.596.000	1.596.000	1.596.000
Brandstof	714.987	1.039.458	1.196.392	1.191.753
Technisch onderhoud	1.078.396	1.078.396	1.078.397	1.078.397
Overige onderhoudskosten	48.175	69.238	50.713	59.081
	3.437.559	3.783.092	3.921.502	3.925.231

Huisvestingskosten

De gebouwen en de aanlandvoorzieningen zijn eigendom van de Provincie Zeeland en worden gehuurd. De totale huurkosten bedragen in 2024 € 668.627 en worden middels een huurbijdrage volledig gecompenseerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de huisvestingskosten:

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Huur gebouwen	240.116	242.517	244.941	247.391
Huur aanlandingsvoorzieningen	408.847	412.935	417.067	421.236
Overige huisvestingskosten	85.884	71.846	76.596	79.140
	734.847	727.299	738.605	747.766

Overige bedrijfskosten

Dienstverlening door derden

Movenience B.V. verzorgt de dienstverlening op het gebied van ICT en klantenservice. De algemeen directeur wordt ingehuurd van de N.V. Westerscheldetunnel (0,2 fte). De HRM-functie werd tot en met 2023 ingehuurd van Sigma Personeelsdiensten (0,4 fte).

Overige personeelskosten

Een groot deel van deze post betreft opleidingskosten. In 2024 wordt dit met name besteed aan nieuwe medewerkers en de noodzakelijke herhalingscursussen.

Kosten ICT

De ICT-infrastructuur voorziet in systemen en software die in beheer en eigendom van de WSF zijn. Het dagelijks beheer en onderhoud is uitbesteed aan Movenience.

Verkoopkosten

Onder verkoopkosten zijn de kosten voor commerciële acties en het verwerken van de b-tagtransacties opgenomen.

Algemene kosten

De algemene kosten bestaan voornamelijk uit verzekeringskosten.

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Verwacht 2023	Begroting 2024
Dienstverlening door derden	284.730	190.010	180.158	92.600
Overige personeelskosten	211.756	219.785	214.065	171.700
Kosten ICT	89.603	103.427	78.479	69.944
Kantoorkosten	10.478	13.066	19.187	22.400
Verkoopkosten	123.058	162.793	153.589	186.391
Kosten transportmiddelen	3.769	4.792	4.429	5.038
Algemene kosten	177.768	222.047	186.128	199.338
	901.162	915.920	836.035	746.811

9. Investeringsen

De huidige indeling in de terminals met een kassa en gescheiden poorten voor fietser en voetgangers is niet meer van deze tijd. In 2022 zijn de kassasystemen vervangen maar de toegangspoortjes zijn inmiddels ver over het eind van de levensduur. In 2023 is onderzoek gedaan naar een nieuwe leverancier die de WSF kan helpen als in de toekomst met verschillende soorten schepen wordt gevaren in een hogere frequentie en met mogelijk een differentiatie in prijs. Dan zullen er namelijk aanpassingen moeten worden voorbereid.

De onzekerheid over de realisatie van een kiosk (op het plein) of een andere plek waar een centrale service- & ticketbalie, informatievoorziening over de verschillende vervoersmogelijkheden en de lokale activiteiten en eventueel openbare toiletten kunnen worden gerealiseerd blijft voortduren. De WSF zal hierin samen met haar mobiliteitspartners NS, Connexion en verschillende lokale ondernemers moeten optrekken. Omdat een inschatting van de totale kosten eigenlijk niet mogelijk is, is alleen een investering voor de vervanging van de poorten (€ 200.000 in 2024) opgenomen in de meerjarenraming.

10. Meerjarenraming

Vanaf 2025 wordt uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 1% van het aantal passagiers en een stijging van de tarieven met gemiddeld 2%.

Gezien de onzekerheid over de realisatie van de kiosken in combinatie met de nieuwe poorten zijn deze vooralsnog deels opgenomen in de meerjarenraming (zie hoofdstuk 9).

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Omzet	2.621.430	2.699.755	2.780.747	2.864.170	3.030.095
Exploitatiebijdrage	4.453.753	4.542.828	4.633.685	4.726.358	4.820.885
Overige opbrengsten	2.311.226	2.319.212	2.327.265	2.335.485	2.343.773
Totaal Bedrijfsopbrengsten	9.386.409	9.561.795	9.741.697	9.926.013	10.194.754
Personeelskosten	3.466.244	3.882.171	3.998.636	4.118.596	4.242.153
Afschrijvingen	78.473	93.910	90.689	83.019	60.720
Kosten schepen	3.925.231	3.925.547	3.925.866	3.926.188	3.926.514
Huisvestingskosten	747.766	747.766	755.435	763.174	770.985
Overige bedrijfskosten	747.411	746.502	775.135	784.839	814.098
Totaal bedrijfslasten	8.965.107	9.395.897	9.545.761	9.675.817	9.814.471
Bedrijfsresultaat	421.302	165.898	195.936	250.196	380.283
Financieel resultaat	-34.550	-40.560	-40.570	-40.580	-40.590
Resultaat voor belastingen	386.752	125.338	155.366	209.616	339.693
Belastingen	-	-	-	-	-
Resultaat na belastingen	386.752	125.338	155.366	209.616	339.693

11. Risicoparagraaf

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de risico's die een rol spelen in de bedrijfsvoering van de WSF en invloed kunnen hebben op de toekomstige financiële resultaten.

Beperkte beschikbaarheid componenten/uitval

De beide SWATH-schepen zijn inmiddels over de helft van de voorziene levensduur van 30 jaar. Beide schepen voldoen nog steeds aan de classificatie-vereisten en worden volgens een vast schema onderhouden. In de praktijk blijkt dat sommige technische onderdelen van beide SWATH-schepen steeds kwetsbaarder worden. Het betreft lekkages van seals, stabilisatievinnen, onderdelen van de elektrische installatie maar ook de constructie van het schip als geheel. Het herstel / vervanging van de betreffende componenten wordt steeds complexer (beperkte beschikbaarheid, kosten voor docking) wat gepaard kan gaan met langdurige uitval (minder omzet, negatieve publiciteit) en hoge kosten. Slechts een deel van deze mogelijk extra kosten zijn opgenomen in de begroting.

Nieuwe wetgeving

In de binnenvaart werkt men met overgangsbepalingen voor reeds in bedrijf zijnde schepen (zoals die van de WSF), welke worden geduid in de Europese Standaard tot vaststelling van de technische voorschriften voor (ESTRIN). In de lijst is te vinden dat beide schepen aan 61 (!) extra eisen moeten voldoen na de eerstvolgende vernieuwing van de survey van Class die op de planning staat voor februari 2029 / april 2029. Als beide schepen hier aan moeten voldoen dan betekent dit per schip een kostenpost van enkele miljoenen, bovenop de normale onderhoudskosten.

Schadevaring

Schadevaringen zijn een risico van het varen met een schip. Daarbij staat de veilige overtocht van reizigers uiteraard op de eerste plaats. De Kapitein is verantwoordelijk voor het schip en eventueel optredende calamiteiten en schades en vanuit zijn functie is hij dan ook verantwoordelijk voor het toepassen van correcte procedures, inzet van personeel, besluitvorming met betrekking tot de overtocht etc. Om risico's zo goed als mogelijk te voorkomen wordt het (nautisch) personeel adequaat opgeleid en getraind. Schadevaringen worden geëvalueerd in aanwezigheid van (in ieder geval) directeur, kapitein en de Fleetmanager. Voor schades is een verzekering afgesloten met een laag eigen risico van € 50.000. In de begroting is een bedrag van € 12.500 gereserveerd voor niet verzekerde schade.

Brandstof

Van de begrote brandstofkosten is het prijsrisico deels (65%) afgedekt. In de begroting is voor het resterende deel gerekend met het prijspeil van begin oktober 2023.

Personeel

De gemiddelde leeftijd bij de WSF is hoog. Dat heeft invloed op de vitaliteit en het verzuim van de medewerkers en daardoor op de bedrijfsvoering.